

Lapin maakuntakaavoituksen jatkaminen

LLHall 26.08.2024 § 104
249/10.02.00/2024

Valmistelija Qvick Paula Lapin liitto

Lapin lakisääteisiä suunnittelu- ja kehittämissuunnitelmia ovat LAPPI –sopimus, maakuntakaavat ja merialuesuunnitelma. Lapissa on laadittu LAPPI –sopimus 4 – vuotiskausittain, joka käsittelee niin pitkän tähtäimen tavoitteita maakuntasuunnitelman hengessä kuin lyhyemmän tähtäimen maakuntaohjelmaa. LAPPI -sopimuksen päivitys alkaa syksyllä 2024. Lapin seudullinen kokonaisuusmaakuntakierros on kestänyt yli 20 vuotta ja sen viimeisin osa eli Pohjois-Lapin maakuntakaava hyväksyttiin maakuntavaltuustossa keväällä 2024. Tällä hetkellä aluesuunnittelussa on valmistelussa kolme kaivoshanke vaihemaakuntakaavaa (Sakatti, Ikkari ja Rajapalot) sekä merialuesuunnitelman ja Lapin liikennestrategian uudistaminen. Seuraamme maakuntakaavojen toteutumista kuntakaava- ja YVA -lausunnoilla ja vaikutamme lainsäädännön kehittämiseen myös lausunnoilla. Lausuntomäärät ovat kasvaneet tänä vuonna merkittävästi uusiutuvan energian ja matkailun johdosta. Lapissa suunnitellaan tulevaisuutta yhä kiihtyvällä tahdilla, joka haastaa myös voimassaolevia maakuntakaavoja. Alueidenkäyttölain uudistus on meneillään, ja siinä on tavoitteena uuden lain voimaantulo 2026 yhdessä muiden suurten valtion aluehallinnon uudistusten kanssa. Alueidenkäyttölakiluonnoksessa maakuntakaavoituksen roolia on profiloitu valtakunnallisten ja maakunnallisten asioiden suunnitteluun, nyt rooli alkaa jo ylikunnallisista asioista.

Toimintaympäristön muutos haastaa tätä järjestelmää nopeudellaan. Tavoitteena on strategiatyön, maakuntakaavoituksen, edunajamisen ja rahoituksen välineiden tehokkaampi yhteistyö ja vaikuttavuus. Vaikuttavuutta voidaan parantaa edistämällä niitä teemoja, joita kehitetään maakunnan omin välinein yhteistyössä sidosryhmien kanssa. Nämä teemat edellyttävät monitahoista ja –tasoista yhteistyötä samanaikaisesti. Ilmasto- ja energiahanke on mm. käynnistynyt.

Maakuntakaavoitusta kehitetään ketterämmäksi maakunnallisten kehittämistavoitteiden ja yhteensovittamisen välineeksi. Liitteenä on Lapin voimassaolevien maakuntakaavojen seurantakatsaus teemoittain ja ehdotus, miten jatkamme Lapin maakuntakaavoitusta toimintaympäristön ja lainsäädännön muuttuessa niillä resursseilla, mitä on käytössä. Lapissa on maakuntakaavoituksessa tarkistustarpeita eri seuduilla, joten seudullisen kierroksen jatkaminen ei ole resurssien käytön näkökulmasta realistista. Kaivoshankkeiden vaihemaakuntakaavoitus on aktiivisessa vaiheessa seuraavien vuosien ajan. Seurantakatsauksessa on esitetty kolmevaiheista koko maakunnan vaihemaakuntakaavoitusta vuosille 2024-2036.

Maakuntahallituksen keskustelun perusteella valmistelemme tulevan maakuntakaavan osallistumis- ja arviointisuunnitelman.

Maakuntakaavoituksen seurantakatsaus on erillisliitteenä ja se esitellään kokouksessa.

Lisätietoja asiasta antaa suunnittelujohtaja Paula Qvick, p. 040 653 2996,
paula.qvick@lapinliitto.fi.

Esittelijä vs. maakuntajohtaja Ekdahl Päivi Lapin liitto

Päätösesitys Maakuntahallitus keskustelee Lapin maakuntakaavoituksen jatkosta.

Päätös Hallitus hyväksyi päätösesityksen keskustelun jälkeen yksimielisesti.

Merkittiin pöytäkirjaan, että Juhana Kelloniemi liittyi kokoukseen klo 9.55 asian käsittelyn aikana.